

Підсумовуючи викладене вище, зазначимо, що мистецтво споживання в сучасних умовах вітчизняної економіки є так само важливим, як і мистецтво заробляння грошей. І питання полягає не в тому, щоб постійно собі у чомусь відмовляти, а в тому, щоб правильно споживати. Ми живемо за часів стійкого пресингу а боку виробників: на споживачів шаленими потоками іде інформація з журналів, телебачення, радіо, реклама в транспорті, Інтернеті тощо. Тому надзвичайно важливо навчитися грамотно її виокремлювати та чинити активний опір настирливим спробам провокування споживача на необдумані покупки і неефективні витрати.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кізіма Т.О. *Фінанси домогосподарств: сучасна парадигма та домінанти розвитку [Текст]: монографія / Т.О. Кізіма. – К. Знання, 2010. – 431 с.*
2. Ясинська Н. А. *Управління особистими фінансами [Текст]: навч. посіб. / Н.А. Ясинська. - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2015. - 352 с.*

Горпинич Роман Сергійович, *магістр 1 курсу,*
Синиця Світлана Михайлівна, *к.е.н, доцент*
доцент кафедри обліку та фінансів,

ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

На даний момент часу страховий ринок є рентабельним ринком фінансових послуг. Однак економічна нестабільність виробничої сфери, низький рівень доходів населення, що супроводжується зменшенням обсягів страхових премій у страховика, не створюють безпечних умов для сталого економічного розвитку страхових компаній. Виникає необхідність у зміцненні фінансової безпеки страховиків та забезпеченні стабільності їх функціонування. У зв'язку зі складністю і різноманітністю зовнішніх та внутрішніх фінансових відносин виникає потреба у високоефективному управлінні фінансами страхових компаній, що є необхідною умовою формування їхньої платоспроможності.

Проблемам управління платоспроможності страховиків займалися В.Базилевич, Я. Шумелда, С. Осадець, О. Гоманкова, Л. Орланюк-Маліцька, В. Фурман та інші.

Європейська концепція визначення платоспроможності страховиків базується на правилах, в основу яких покладено розрахунок мінімальних вимог до розміру капіталу, а також визначення фактичної величини капіталу страхових компаній, який не повинен бути нижчим від встановленого нормативного рівня.

Європейська комісія активно веде роботу над новим поколінням директив щодо забезпечення платоспроможності страхових компаній. Зарубіжний досвід свідчить, що страховик є платоспроможним, якщо його власні кошти перевищують зовнішні зобов'язання.

В Україні забезпечення платоспроможності страховика регулюється ЗУ «Про страхування». Існує ряд прорахунків, які потрібно впровадити для більш жорсткого регулювання забезпечення платоспроможності страховиків на теренах України, а саме:

- 1) порівняння фактичної платоспроможності не лише з нормативною платоспроможністю, але й з мінімальним гарантійним фондом;
- 2) диференціація поправочного коефіцієнта при розрахунку нормативної платоспроможності залежно від обсягу страхових премій і страхових виплат;

3) використання тривалішого періоду спостережень при розрахунку нормативної платоспроможності страхових компаній методом виплат.

Та все ж навіть, якщо враховувати дані корективи, при застосуванні Solvency I специфіка профілю ризиків конкретної страхової компанії не береться до уваги: оцінка активів і зобов'язань не враховує збурень ринку; неможливо врахувати ринкового і кредитного ризиків при обрахунку маржі платоспроможності; до уваги не береться диверсифікація ризиків та залежність між активами та пасивами страховиків; перестраховування грає другорядну роль, оскільки не враховується кредитоспроможність перестраховиків.

Тому, цілком логічним кроком є адаптація страхового ринку України на основі Директив Європейського Союзу, які отримали назву Solvency II.

Особливістю системи Solvency II є зміна підходів до оцінки такого показника, як платоспроможність, який, згідно з новими вимогами повинен визначатися на основі індивідуальних ризиків, властивих конкретному страховику. Solvency II передбачає виділення трьох структурних блоків показників, які підлягають вивченню у межах контролю діяльності страхових компаній з метою гарантування їх платоспроможності.

Очевидно, що з часом певні показники, які входять в той чи інший блок, можуть бути певною мірою зміненими, проте сама концепція контролю трьох блоків показників для оцінки платоспроможності страховиків у цілому нині визнається беззаперечною: 1 блок – окреслює вимоги до обсягу мінімального нормативного капіталу, нормативної маржі платоспроможності, структури капіталу, правил оцінки страхових резервів, а також принципів інвестиційної діяльності страхових компаній; 2 блок – базується на основних принципах ризик-менеджменту та внутрішнього контролю, методології проведення останнього, визначенні структури органів контролю, їх компетенції та інструментів впливу, а також урегулюванні міжнародного співробітництва органів контролю; 3 блок – окреслює основні вимоги, щодо відкритості та прозорості функціонування страхових компаній, тобто оприлюднення страховиками інформації про обсяг капіталу, його структуру, профіль ризику та показники адекватності капіталу.

Отже, для підвищення платоспроможності страхових компаній слід звернутися до методологій розроблених Європейським Союзом і адаптувати їх для українського страхового ринку. Також, як результат впровадження європейських методологій підвищиться керованість і прогнозованість страхової системи України, що, в свою чергу, дозволить повноцінно виконувати властиві їй функції та підтримувати платоспроможність компаній на належному рівні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Баранов А. Л. Ідентифікація страхових ризиків та її значення для управління страховим портфелем / А. Л. Баранов // *Фінанси України*. – 2011. – №8. – С. 115-124.
2. Єрмошенко, А. М. Ризики діяльності страховиків і шляхи їх зменшення / А. М. Єрмошенко // *Актуальні проблеми економіки*. – 2009. – № 6. – С. 207-215.
3. Говорушко Т. А. Управління фінансовою діяльністю страхової компанії з метою забезпечення її ефективного розвитку : монографія / Т. А. Говорушко, В. М. Стецюк, О. Ю. Толстенко. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 168с.
4. Ткаченко, Н. В. Забезпечення фінансової стійкості страхових компаній: теорія, методологія та практика : монографія / Н. В. Ткаченко ; Нац. Банк України, Ун-т банк. справи. – Черкаси : Черкаський ЦНТІ, 2009. – 570 с.

**Депутат Ірина Василівна, магістр 1 курсу,
Вакун Оксана Володимирівна, к.е.н.,
доцент кафедри обліку та фінансів,**

АУДИТ НЕМАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ ЗА ВИДАМИ АУДИТУ

В залежності від суб'єкта проведення аудит нематеріальних активів поділяється на внутрішній і зовнішній. Зовнішній аудит, що здійснюється сторонніми аудиторськими фірмами або зовнішніми аудиторами, ділиться на обов'язковий і ініціативний. Існують і інші ознаки, за якими класифікують такі аудиторські перевірки. На необхідності розрізняти аудит за видами в залежності від підходу до об'єкту дослідження наголошує Ю.В. Чуб. Автор перераховує такі види аудиту як операційний, технологічний, екологічний, аудит на відповідність, аудит фінансової звітності, аудит ефективності [1, с. 130]. В посібнику Р.П. Булиги наведено інформацію щодо бухгалтерського і податкового аудиту виключних інтелектуальних прав комерційної організації [2, с. 6].

В останні роки з'являються роботи, в яких основна увага приділяється аудиту ефективності нематеріальних активів. Так, Р.Б. Болгучева [3, с. 157-158]: під аудитом ефективності використання нематеріальних активів вона розуміє перевірку економічності, продуктивності і результативності, з якими організація, що перевіряється, використовує їх в ході своєї виробничо-господарської діяльності. Автор наводить такі основні напрями аудиту ефективності операцій з нематеріальними активами:

1) Аудит результативності, тобто перевірка рівня виконання підприємством поставлених завдань у вигляді співвідношення між запланованими і фактичними результатами її діяльності;

2) Аудит економічності і раціональності;

3) Аудит продуктивності, тобто перевірка співвідношення між виходом товарів, послуг і інших результатів діяльності підприємства і використаними на їх виробництво нематеріальними активами.

В свою чергу, Л.Й. Юрківська і О.Л. Біляченко розкривають сутність аудиту ефективності нематеріальних активів як відносно нової форми аудиту та методу контролю, значення якого безупинно змінюється і який має значний потенціал застосування в умовах сучасних глобалізаційних процесів та нарощення темпів постіндустріальної економіки [4, с. 217]. Автори зазначають, що аудит ефективності нематеріальних активів поряд із традиційним аудитом відіграє більш ключову роль у здійсненні бухгалтерського обліку підприємств. Мета його проведення, за словами Л.Й. Юрківської та О.Л. Біляченко, надати гарантії ефективної роботи та ефективного використання нематеріальних активів підприємства, що мають і не мають відчутної (матеріальної) форми. На нашу думку, такий підхід є помилковим, оскільки матеріальною формою нематеріальні активи не можуть характеризуватися за своєю сутністю, тому визначена авторами мета аудиту ефективності нематеріальних активів не може вважатися коректно сформульованою.

Також слід відмітити про виділення такого виду аудиту нематеріальних активів як управлінський, увагу якому приділяє Р.Б. Болгучева, яка зазначає, що управлінський